

Training van automatische seksuele actietendensen bij vrouwen met verminderd seksueel verlangen

Gepubliceerd: 18-12-2013 Laatste bijgewerkt: 23-04-2024

Het doel van dit onderzoek is te onderzoeken of vrouwen met FSAD en vrouwen zonder seksuele klachten door middel van een AAT kunnen worden getraind in meer toenaderingsgedrag en minder vermijdingsgedrag aan seksuele stimuli. De hypothesen die worden...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestopt
Type aandoening	Seksuele disfuncties, stoornissen en genderidentiteit
Onderzoekstype	Interventie onderzoek

Samenvatting

ID

NL-OMON38717

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

AAT-training voor FSAD

Aandoening

- Seksuele disfuncties, stoornissen en genderidentiteit

Synoniemen aandoening

geen zin in seks, verminderd seksueel verlangen

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Leids Universitair Medisch Centrum

Overige ondersteuning: Onderzoeksgeld van de afdeling Psychosomatische Gynaecologie en Seksuologie in verband met bijvoorbeeld onderwijsactiviteiten

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: automatische actietendensen, FSAD, toenadering-vermijding, training

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

De AAT zal bestaan uit een oefenfase, een pre-assessment, de trainingsfase en een post-assessment fase. Pre- en post-assessment fase zijn identiek aan elkaar wat betreft het aantal trials en stimuli. Door de fases met elkaar te vergelijken kan worden vastgesteld of er al dan niet een trainingseffect is opgetreden.

Daarna zullen 3 erotische filmfragmenten worden aangeboden, waarbij de participanten de instructie krijgen om te bepalen hoe opwindend zij het fragment vinden. Zij kunnen het fragment zelf stoppen zodra ze genoeg hebben gezien. Het moment van het starten en het stoppen van elk filmfragment wordt geregistreerd. Verschillen tussen de condities in de lengte van de kijkperiode duiden op een trainingseffect. Ook wordt de participanten gevraagd om na het kijken van elk filmfragment telkens hun mate van seksuele opwindning aan te geven.

Vervolgens wordt de participanten gevraagd om de erotische en de neutrale plaatjes van de AAT te beoordelen op seksuele opwindning en positief/negatief affect. Zo kan niet alleen de automatische, onbewuste, maar ook de bewuste respons op de erotische stimuli worden gemeten.

24 uur na het uitvoeren van de taak krijgen de participanten een e-mail met een link naar een vragenlijst over seksuele activiteit toegestuurd om te bepalen of de training effect had op de mate van seksuele activiteit gedurende de 24 uur na

de trainingstaak.

Secundaire uitkomstmaten

niet van toepassing

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Vrouwen met verminderd seksueel verlangen (DSM-5: Female sexual interest/arousal disorder (FSAD)) ondervinden in vergelijking met vrouwen zonder seksuele problematiek meer gevoelens van frustratie, bezorgdheid, hopeloosheid, onrust, schaamte en verbittering. De gangbare behandeling voor FSAD is cognitief-gedragstherapeutisch van aard. Echter, er is tot op heden nog beperkte empirisch evidentie voor de werkzaamheid ervan, en over het algemeen wordt FSAD beschouwd als een moeilijk te behandelen klacht.

Bij het tot stand komen van seksuele opwinding en seksueel verlangen spelen zowel automatische als ook gecontroleerde processen een rol. Bij mensen zonder seksuele problemen wordt bij de automatische verwerking van seksuele prikkels een positieve betekenis gegeven aan deze seksuele prikkels, waardoor seksuele opwinding en seksueel verlangen kunnen ontstaan, en seksuele actietendensen worden geactiveerd. Uit onderzoek naar vrouwen met FSAD blijkt dat zij seksuele stimuli zowel onbewust als bewust minder positief en/of meer negatief evalueren dan vrouwen zonder seksuele klachten. Verondersteld wordt dat door deze minder positieve automatische evaluatie van seksuele stimuli gevoelens van seksueel verlangen en seksuele actietendensen niet of minder sterk op gang komen.

Uit onderzoek blijkt dat automatische motivationele processen kunnen worden beïnvloed door het trainen van motorische bewegingen met een zogenaamde approach-avoidance taak (AAT). In onderzoek bij alcohol-, rook- en wietverslaving, sociaal angstige patiënten en patiënten met smetvrees is aangetoond dat de AAT waarbij motorische bewegingen bij probleem relevante stimuli worden getraind gunstig effect heeft zowel op het afleren van disfunctioneel als ook het aanleren van functioneel gedrag. In onderzoek bij probleemdrinkers en alcoholisten is bijvoorbeeld aangetoond dat het met de AAT trainen van een 'push' (wegduw) beweging bij alcohol stimuli, en een pull (naar je toetrek) beweging bij neutrale 'fris' stimuli leidt tot een minder sterke toenaderingsreactie bij alcohol stimuli, en minder alcohol consumptie. En in onderzoek bij personen met smetvrees is gevonden dat het trainen van het maken van een pull beweging bij voor de persoon aversieve stimuli leidt tot minder vermijding en meer toenadering tot de gevreesde stimuli.

In de onderhavige studie zal worden onderzocht of bij vrouwen met FSAD toenaderings en vermijdingstendensen bij seksuele stimuli kunnen worden beïnvloed met een AAT.

Doel van het onderzoek

Het doel van dit onderzoek is te onderzoeken of vrouwen met FSAD en vrouwen zonder seksuele klachten door middel van een AAT kunnen worden getraind in meer toenaderingsgedrag en minder vermijdingsgedrag aan seksuele stimuli. De hypothesen die worden getoetst zijn dat (1) vrouwen met FSAD verschillen van vrouwen zonder seksuele klachten in hun bewuste en onbewuste toenaderings en vermijdingstendensen in reactie op seksuele stimuli, (2) de AAT-training tot meer toenaderingsgedrag aan seksuele stimuli leidt, (3) de AAT-training een positief effect heeft op de mate waarin vrouwen seksuele stimuli opzoeken evenals de mate van subjectieve seksuele opwindning, en positief affect in reactie op deze stimuli, en (4) de AAT-training tot daadwerkelijk meer seksuele activiteit gedurende 24 uur na de training leidt.

Onderzoeksopzet

Vrouwen met FSAD en vrouwen zonder seksuele klachten verrichten een computertaak (de AAT) en bekijken vervolgens enkele korte erotische filmfragmenten. De helft van de vrouwen met FSAD en de helft van de vrouwen zonder seksuele klachten wordt in de computertaak getraind- zonder dat zij zich daarvan bewust zijn - om erotische stimuli naar zich toe te trekken. Voor en na deze training wordt de snelheid waarmee 'pull' en 'push' bewegingen worden gemaakt bij erotische en neutrale stimuli gemeten. Ook wordt na de training gemeten hoe lang de proefpersonen naar erotische filmfragmenten kijken, en in welke mate zij daarbij seksuele, positieve, en negatieve gevoelens ervaren.

Onderzoeksproduct en/of interventie

De interventie bestaat uit de AAT (een computertaak). In deze taak krijgen vrouwen erotische en neutrale plaatjes te zien. Afhankelijk van de positie van deze plaatjes op het computerscherm moeten ze deze plaatjes met een joystick zo snel mogelijk naar zich toe trekken (pull) of van zich af duwen (push). De reactietijden worden geregistreerd. In de trainingsfase van deze taak moet bij de erotische plaatjes vaker een pull beweging worden gemaakt.

Inschatting van belasting en risico

Voor zover bekend zijn er geen risico's of bijwerkingen te verwachten van de onderzochte training of onderzoeksmethoden. In totaal is een deelnemer ongeveer twee uur bezig met het onderzoek (telefonische screening: 15 min.; bezoek aan het LUMC: invullen vragenlijsten: 20 min., AAT: 30 min., kijken en beoordelen erotische films: 25 min., expliciet beoordelen plaatjes: 10 min.;

vragenlijst achteraf: 10 minuten en exit-interview: 10 minuten).

Er is een financiële compensatie van 30 Euro voor de deelnemers die de studie afmaken. Proefpersonen die hun deelname tussentijds stoppen krijgen een vergoeding in overeenstemming met de tijd die ze aan het onderzoek hebben besteed. Daarnaast worden reiskosten vergoed tot een maximum van 40 Euro.

Contactpersonen

Publiek

Leids Universitair Medisch Centrum

Albinusdreef 2 Postbus 9600
Leiden 2300 RC
NL

Wetenschappelijk

Leids Universitair Medisch Centrum

Albinusdreef 2 Postbus 9600
Leiden 2300 RC
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)
65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

leeftijd tussen 18 en 45 jaar, FSAD volgens de criteria van de DSM-5, duur van huidige heteroseksuele relatie > 6 maanden, heteroseksuele oriëntatie in verband met het heteroseksuele stimulusmateriaal

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

seksuologische co-morbiditeit zoals dyspareunie en vaginisme, seksuele disfuncties bij de partner, medicatiegebruik dat effect kan hebben op de seksuele respons, alcohol of middelen misbruik, ernstige psychopathologie, zwangerschap en/of borstvoeding, sterke ontevredenheid over de relatie, ernstige somatische problemen/ziekte, onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal

Onderzoeksopzet

Opzet

Type:	Interventie onderzoek
Onderzoeksmodel:	Parallel
Toewijzing:	Gerandomiseerd
Blindering:	Enkelblind

Doel: Behandeling / therapie

Deelname

Nederland	
Status:	Werving gestopt
(Verwachte) startdatum:	01-02-2013
Aantal proefpersonen:	60
Type:	Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO	
Datum:	18-12-2013
Soort:	Eerste indiening
Toetsingscommissie:	METC Leiden-Den Haag-Delft (Leiden)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL46744.058.13